

Nyhetschef
Anders Uddling
019-15 52 04
anders.uddling@na.se
Print- och featurechef
Stellan Norén
019-15 50 78
stellan.noren@na.se

Redaktörer
Göran Petersson
019-15 50 76
goran.petersson@na.se
Matts Dagerhäll
019-15 50 21
matts.dagerhall@na.se

Tipsa oss
dygnet runt!
Ring eller
skicka mejl.

Telefon: 019-15 50 55
E-post: nyhet@na.se

Följ NA på
Facebook, Twitter och
Instagram:
Facebook:
NA
Twitter: @NAPunktSE
Instagram:
@nerikesallehanda

SENASTE
NYTT ALLTID PÅ
WEBBEN

Berggården del 2 | Anhörig om den bristande vården i livets slutskede

Äldreboendet Berggården på Norr i Örebro har en lång rad Ivo-ärenden riktade mot sig.

Bakgrund - detta har hänt:

■ I går avslöjade NA att det pågår stor vanvård av äldre på boendet Berggården på Norr i Örebro.

■ NA har tagit del av vittnesmål från Berggården i Örebro som drivs av företaget Norlandia - och som har flera anmälningar hos Ivo och ett antal klagomål hos Örebro kommun.

■ Av Ivo-anmälningarna framgår bland annat:

✓ Enligt avtalet med kommunen ska det vara fyra personal på dagarna, men i verkligheten är det bara två.

✓ De äldre kommer inte upp ur sängen förrän efter lunch, ibland inte alls, och har bara fått blåbärssoppa eller nyponsoppa att äta för att personalen inte har hunnit något annat.

✓ Personalen hinner inte hjälpa de boende på toaletten, ibland tar det så lång tid att de äldre hellre använder sina blöjor.

✓ Personalen hinner inte duscha de boende, det har hänt att boende fått vänta upp till elva dagar på att få duscha.

✓ Det händer att personalen inte hinner med att ge de äldre intimitvätt, inte heller sköta om hår och naglar eller ens borsta tänderna.

✓ Döende får sällan vak, istället ska befintlig personal hinna med det vilket leder till en orimlig arbetsbörda. Uteblivet vak gör också att den boende dör ensam, ibland utan att de anhöriga får veta det.

■ NA har också talat med före detta anställda, som har lämnat boendet av "etiska skäl". I gårdens NA berättade en av de tidigare anställda: "Jag har sagt upp mig, jag kan inte jobba där mer. Man kan inte behandla människor som man gör där, tänk om det var ens egna gamla."

Ur NA igår.

FOTO: ROBBAN ANDERSSON

"Fick ta pulsen på min döda mamma"

ÖREBRO Både Ivo-anmälningarna och de tidigare anställda NA har pratat med vittnar om en vård som inte fungerar i livets slutskede på Berggården i Örebro.
- Jag fick själv ta pulsen på min mamma när hon hade dött - för personalen visste inte hur man gjorde, säger Anna om när hon förlorade en av sina föräldrar.

Anna bor några timmars bilresa från Örebro. För en tid sedan fick hon ett samtal från äldreboendet Berggården på Norr i Örebro om att hennes mamma var sjuk - förmodligen hade hon fått en stroke men de visste inte riktigt.

Men sjuksköterskan säger att hon är "inte riktigt säker, för hon vet inte hur en stroke ser ut", skriver Anna i ett så kallat klagomål till kom-

munen. Boendet drivs ju visserligen av företaget Norlandia, men på uppdrag av Örebro kommun.

Och någon doktor har inte tid att komma till boendet, står det vidare i klagomålet. Men Anna sätter sig i bilen och åker till sin mamma. Det är höst och medan skymningen faller i den mjuka septembernatten blir hennes mamma sämre och sämre. Till slut somnar hon in,

Personalen skakar min mamma och skriker och frågar om hon är död.

med sin dotter bredvid sig. Då ringer Anna på personalen, hennes mamma är död och hon vet inte vad

hon ska ta sig till. Men det vet inte personalen heller, verkar det som när man läser Annas klagomål.

"Personalen skakar min mamma och skriker och frågar om hon är död", skriver Anna i sitt klagomål. - Sedan säger personalen åt mig att jag måste känna på pulsen om hon är död eller inte, säger Anna med en rysning.

"För jag har aldrig sett någon död person så jag vet inte", säger personalen till henne.

Stämningen är uppjagad, enligt Anna, långt ifrån trygg och stödjande som man behöver när ens mamma precis har försvunnit ifrån en.

Och när Anna har känt att hennes mammas hjärta slutat slå, blir hon uppmanad att leta fram några kläder att

Jag är ju helt ovan på sånt här, men trodde att det fanns rutiner.

ta på mamman inför den sista vilan. - Och så sa personalen: jag ska göra ordning din

mamma nu - jag tror vi har en låda någonstans, säger hon. - De hade inga rutiner alls för det här.

Hon är fortfarande skakad av det som hände, döden är ju svår för de flesta av oss, att förlora en förälder också. - Jag är ju helt ovan på sånt här, men trodde att det fanns rutiner på ett äldreboende. Nu blev allt bara dramatiskt, säger Anna.

Anna heter något annat i verkligheten.

Text
Eva Ejdeholt
019-15 50 44
eva.ejdeholt@na.se

I morgon: Då började problemen på Berggården

KRÖNIKA

Ledningen är ledig - men de äldre kan inte ta semester från vanvården

Så var det dags igen", tänkte jag när jag fick samtalen om vanvården på Berggården i Örebro. För det här är ju inte första gången jag skriver om hur äldreomsorgen brister här i stan - och inte sista gången heller, var så säker.

Men varje gång blir jag lika upprörd. Jag har ju själv sett min stora, starka pappa gå vilse i demensens irrgångar: sett ångesten som river när förvirringen tar vid och upp blir ner och fram blir bak.

Om ens det, för demens är en hemsk sjukdom.

Precis som de fysiska sjukdomarna kan vara, som också leder till en plats på ett äldreboende: en höft som inte fungerar, en rygg som inte orkar längre.

Just därför har den som tagit på sig ansvaret att sköta om de sköraste sköra, ett mycket stort ansvar.

Men Berggårdens ledning vill inte ens ta sig tid att svara på våra frågor eftersom den har semester.

Som om de gamla har sommarledigt från sin vanvård, tänker jag för mig själv medan jag ögnar igenom det svepande svaret från företagets kommunikationschef.

Så tänker jag på min pappa igen.

Han vårdades in i det sista på ett äldreboende i Örebro och trots att jag haft barn på både förskola, skola, fritids och varit väldigt nöjd - har ingen omsorg gjort mig lika varm om hjärtat som den min pappa fick.

De varma händerna, de mjuka rösterna, de trygga rutinerna och rullstolarna i köket när personalen bakade sockerkaka - luftsinnat fanns kanske kvar även om minnet sviktade.

Det finns så mycket bra äldreomsorg i Örebro. Jag lovar.

Men vi kommer fortsätta nagla dit de verksamheter som inte behandlar våra äldre som de är värda: som människor som du och jag.

Fast kanske lite rynkigare.

Eva Ejdeholt är
nyhetsreporter
på NA.

Eva Ejdeholt

eva.ejdeholt@na.se